

ABONAMENTUL:

Pe un an . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nr.1/a

INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.

Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se în-
napoiază.

Amăgitorii.

Arad, 8 Sept.

Din multe părți ne sosesc vești că atât prin sate cât și printre rândurile soldaților români caută să pescuiască în turbure anume înveninători de suflete. Aceștia vin pe capul oamenilor cu ispite de tot felul, încearcă să-i momiască, să le vorbiască dulce pentru a li se da încrederea. Vorbesc de războiu în gura mare, dau știri defăimătoare și pândesc lacomi după cuvântul care să vădiască pe oameni de răi „patrioți”.

Ispitorii aceștia n'au încetat nici în zilele de acum să iscodească, așa de târziu, la patruzeci de luni de războiu, când oricine îi ținea de prisos, îndeosebi după ce fama vitejiei soldatului român a străbătut departe. Dimpotrivă plasele de cursă se întind tot cu mai multă înțepire.

Toți cei mai buni, cei mai bravi și frumoși sunt duși acolo departe, sângerează la granițele galițiene, pe câmpiile mlăștinoase ale Rusiei, pe prăpăstioșii munți veșnici ninși pe cari se întinde frontul de luptă cu Italianii și pe malurile Dunărei... Familiile de acasă și-au spus tot ce au avut de spus, s'au lipsit de vârstarii aleși pentru a-și împlini o datorie la care i-a chemat glasul „împăratului”. Ce ar mai putea să ascundă cei de acasă, ce planuri primejdioase ar putea să ne mai țasă mintea, când sufletele tuturor ni sunt alături de cei de pe câmpurile de bătaie, când împreună cu ei sângerează ființa noastră, trunchiul național al neamului nostru din cuprinsul monarhiei?!...

De ce tulbură liniștea vetrelor noastre la zile atât de târzii? In cinstea și credința no-

astră începusem să nădăjduim că nici umbră de îndoială nu mai poate străvui în sufletul cuiva.

Se pare că războiul nu împarte egal greutățile pe capul tuturor. Sunt unii cari se știu degrabă despovăra de ele și-și continuă vechea lor meserie de gheșeftari din timp de pace. Ei nu se lasă cumințiți de stările de războiu, sufletele lor nu se înduioșează. Sunt amăgitorii aceștia! Veșnic însetați după merite, râvnitori după posturi înalte în slujba statului, vânătorii de câștiguri în chip ușor, cu sufletele neliniștite de ochiul drăcesc al banului. Cecie n'au nimic sfânt în tot ce vorbesc, în tot ce lucrează. Ceice nu cruță minciuna și nu se știu închina adevărului niciodată. Numai stomacului știu să se închine, lui i-au ridicat idol.

Imprejurările de astăzi sunt pentru amăgitori prilejuri nouă de îmbogățiri. Ce le pasă acestor nesățioși de ce se petrece acasă, de câte lacrimi curg, — înaintea lor au singură țintă, prin bârfiri și denunțări să vâre o lume întreagă în necaz, pentruca ei să-și ajungă scopul, să cadă în grația celor dela putere și să fie răsplătiți gras pentru isprăvile lor urite.

Șireți cum sunt ei știu foarte bine că năpasta războiului e grea, apasă conștiințele, pe multe le întristează adânc, le fac nesimțitoare. Și de sine înțeles, nu toată lumea o duce în cântări de biruință, în orice țară trasă în îngrozitorul măcel de astăzi. Se rostesc și blesteme, doar oamenii sunt oameni și au inimă cu izvor de jale nesfârșită. Zilele bune se amestecă cu cele rele. Amăgitorii însă socotesc cu minte rece, și cuvântul de șovăială îl trag la cântar, iar celce l'a roștit are să-și dea seama în fața autorităților pentru el.

De sine înțeles că amăgitorii n'au mult credit în fața autorităților, și nu sunt luați totdeauna în serios. Ceeace însă nu hotărăște pe amăgitori să înceteze aruncarea de curse noi, să micșoreze zelul de parvenire.

Rostul amăgitorilor mai mult decât ori-când este dăunător astăzi și ar fi binecuvântată dispoziția autorităților de a-i urmări și a nu-i suferi să neliniștească sufletele și pe mai departe. Vânătorii de câștiguri prin mijloacele ispitei trebuiesc înlăturați din societate. Iar dacă peste tot ei nu pot fi cunoscuți de autorități, această societate, din propriu imbold, să aibă ac de cojocul lor, să-i descopere și alunge din mijlocul ei. Oaspele nepof-tit nu e greu de recunoscut. Obraznic și prefăcut, sub mască de prieten va căuta să-ți cunoască părerile despre împrejurările de astăzi, după ce ți le-a descoperit el pe ale sale foarte repede și mai toate triste, defavorabile armatei.

La zile când eroismul românesc e admirat pe toate fronturile de luptă, ne este necesar și acest eroism acasă în luptă cu aducătorii de vești triste, de orice nație ar fi ei, înoditori ai gândurilor noastre.

Situația României.

„Elle reste dans sa neutralité, l'arme au pied”.

Arad, 8 Septembrie.

Adesea am accentuat obiectivitatea cu care elucidează chestiunile zilei ziarele statelor neutre, îndeosebi ale Elveției. În nrul dela Septembrie, deci cel mai recent pe care-l primim la redacție pe întâia pagină ziarul Gazette de Lausanne publică un articol ce i se trimite din sursă bineinformată bucureșteană, pe care-l

Răvaș în tabără.

— Sora. —

Apfoape 'n toată ziua ți-am scris de când ești dus
Și totuș câte lucruri mi-au mai rămas de spus
Că de ți-aș scrie veșnic, tot n'aș mai isprăvi,
Căci câte nu-i în stare o soră-ați povesti?
Dar n'am prea multă vreme, căci lucrul nu ne lasă
Suntem puțini — iar lucru-i destul și 'n câmp și-acasă...
Azi însă-i sârbătoare. Suntem la Sânziene
De-azi nu mai cântă cucu: „își bagă clonțu 'n pene”...

...Aseară împletirăm cununi din sânziene....
Le-am aruncat pe casă cu picuri între gene....
Svârlii și pentru tine.... și cât ne-am bucurat
Când mândra ta cunună din locu-i n'a picat....
S'o vezi pe biata mamă ce veșnic te bocește
De-aseară-i mai voioasă; nădejdea 'n piept îi crește...
Iar tate-i vine vorba pare c'a 'ntinerit....
— Așa o seară bună de mult n'am prăznuit....
...In gândurile mele tu te 'ntrupezi mereu
Și 'n fiecare clipă îl rog pe Dumnezeu
Să te păzească teafăr sub scutul lui slăvit
Și să te-aducă 'n pace în satul tău iubit....

...Prin negura 'noptărei, prin negura de fum
Te văd cum stal pe gânduri proptit de negrul tun
Și-ascuți fără de groază a gloantelor furtună
Ce cad în preajma voastră. — Și 'n noaptea fără lună

Tu-ți faci din gând un prieten cu care povestești
Și câte vise, doruri nu-i mai împărtășești...
Infiorarea morții nu te mai îngrozește —
Căci crezi cu 'ntregul suflet că Domnu te-ocrotește
Și simți că 'ncurajarea, mireasma rușii mele
Mai tare-i decât glonțul de tun, ori de șrapnele....

...Cu gândul suntem veșnic în tabără la tine
Credința doar ne ține în mrejele ei fine
Și ea ne potolește în piept orice durere
Și ne trimite 'n schimbu-i un dram de mângâiere....
Ne doare însă suflet' trecând prin lumea verde
Să fii oricât de tare, măsura ți se pierde:
N'auzi un dram de cântec ca 'n alte mândre veri
Iar câmpu-i gol.... Și unde-s plugarii noști de ieri?

— Femei vezi pretutindeni cum poartă munca grea
Ori niște copilandri, sau văji cu păr de nea,
Tăcuți, cu gându-aiurea, par'că-s în cimitir
Și par'c'un plumb le-apasă a gândurilor șir....
In sat liniște este, ba este chiar prea multă....
Când vezi că vara-i dusă și n'ai o bucurie
Și că aștepti zădarnic pe cei din bătaie....
Și că aștepti zădarnic pe cei din bătaie....
Duminecile-s triste cum nici nu poți gândi
Iar visurile noastre se sfarmă zi cu zi...
Doar văji cu cărja 'n mână pe laviți lângă porți
De vezi când treci pe uliți — grijindu-și de nepoți.
Iar fetele 'ntristate l'altare-s ne 'ncetat:
Se roagă pentru-'n frate, ori drag care-a plecat....

Ei, nu ți-am spus: Anuța ce tristă-i că nu-i mai scrii
Și cât ți-a fost de dragă de când erați copii
Azi nici o carte măcar nu-i scrii de când ești dus
Sărmana, așa-i de slabă... cu mare greu mi-a spus
Aseară la fântână — că-i tare supărată
Văzând că ai uitat-o, că nu-i scrii niciodată....
...Mi-e atât de drag' Anuța, că-i bună și frumoasă
Iar mamei i-ar fi dragă să-l fie noră 'n casă....
Nici una dintre fete cât ea nu te-ar iubi....
Iar pentru că-i săracă? — Mai mult te-ar omeni....

Ionie-al meu imi scrie că-i sănătos și-i bine
Și-mi scrie că acuma-i la-un regiment cu tine
Dar tot sunteți departe și-i greu să vă vedeți
Căci vezi tu ești la tunuri, iar el la saniteți....

Dar uite, se 'nserează, vin vitele din câmp
Și câte nu ți-aș scrie — dar azi nu am răstimp....
Deci multă voie bună și multă sănătate
'Ti trimite, mama și nașul nost Condrate,
Tu scrie-ne într'una — pe-Anuța n'o uita....
Cu drag te 'mbrățișează prin carte sora ta....

Livia Rebreanu.

traducem — atară de câteva pasagii ce nu interesează — tocmai fiindcă face un rezumat atât de concentrat asupra situației actuale a României. Un articol ca acesta este o surpriză. Gazette de Lausanne a avut până acum cuvinte puțin măgulitoare pentru Români...

Lupta de influențe între împătrita înțelegere și imperiile centrale, în ce privește România, este terminată. Interzicerea de către guvernul român a transitului de muniții cu destinația pentru Turcia indică punctul final.

Germania a cheltuit mari eforturi: promisiuni de teritorii austriace și rusești, amenințări. Interzicerea transitului de muniții i-au răspuns imperiile centrale prin interzicerea pe teritoriile lor a grânelor românești. Recolta României este superbă. Guvernul a răspuns boicotajului austro-german făcând avansări în bani producătorilor din țară.

În țară înțelegerea este perfectă. D. Brătianu, președintele consiliului și șefii opoziției merg mână în mână. Coroana, tăurită din bucăți de oțel de regele Carol, se menține în atribuțiile sale constituționale și permite să guverneze guvernul responsabil.

Nici un acord n'a fost semnat între ea și împătrita înțelegere, însă bazele au fost puse și aproape în chip definitiv. Cesiunile teritoriale ce-i sunt asigurate permit României să se înțeleagă cu Bulgaria pentru o rectificare de frontiere echitabilă.

România nu va declara războiului nici Austro-Ungariei, nici Germaniei. Rămâne pentru moment, în neutralitatea sa, cu arma la picior. Armata sa este gata: mobilizarea este chestiune de câteva zile. Dacă va fi atacată, ea va ști îndată să răspundă cum se cuvine.

Cât privește o înțelegere cu celelalte state balcanice, nu se prezintă din partea României nici o dificultate. Negociațiunile continuă între statele interesate pe baza unei largi revizii a tratatului de București.

A. Cotruș.

„Sărbătoarea morții.”

Ziarele din București despre d. A. Cotruș.

Ziarele din România, mai ales cele din București au primit — după cum aflăm — cu căldură ieșirea de sub tipar a volumului de versuri „Sărbătoarea morții” a iubitului nostru colaborator d. Aron Cotruș.

Așa ziarul „Viitorul” din București, organul oficial al guvernului român, în numărul său de Vineri, 21 August v., într'un lung articol în „Cronica literară”, spune între altele:

„D. A. Cotruș se prezintă sub un aspect nou pe care nu-l bănuisem încă. El este în momentul de față ceea ce se cheamă un poet de actualitate, atât după subiectul poeziilor sale cât mai ales după forța de inspirație și meșteșugul cu care știe să sape în bronzul etern al frumosului durerile mute ale clipei nefricite prin care trecem cu toții”.

După ce „Viitorul” relevă câteva versuri ale dlui Cotruș, încheie astfel cronica-i:

„Adevăratul cântăreț al stărei de lucruri de dincolo este d. Cotruș, care nu e numai un părtaș anonim al epocii unice din istoria Românilor din Ardeal, dar care și posedă cel mai desăvârșit talent pentru a juca la noi rolul unui Verhaeren în Belgia, și care deci poate fi cu drept cuvânt socotit ca cel mai de seamă cântăreț al mult îndureratului Ardeal.”

Un drapel românesc pe forturile Ivangorodului.

Cetim în „Universul” din București:

În comunicatul statului major austro-ungar, prin care se arată căderea Ivangorodului, se spunea că această cetate a fost cucerită exclusiv de către regimentele românești din Transilvania, cari prin atacuri nemaivăzute în timpul acestui războiu, au scos pe inamic din puternicele forturi.

Se specifică chiar că regimentul 64 din Orăștie și părți din regimentul din Brașov, au luptat cu o vitejie extraordinară.

Printr'o scrisoare ce ne-a sosit ieri din Brașov, ni se comunică un fapt foarte interesant și care merită să fie relevat.

Un batalion din Brașov, compus din rezerviști români, plecând acum câteva luni pe câmpul de luptă, societatea femeilor române din localitate a predat batalionului un drapel tricolor românesc.

În toate luptele ce s'au dat, acest drapel a fost apărat cu sfîntenie de soldați și ofițeri, și la toate atacurile drapelul era purtat în fruntea batalionului.

Când s'a dat asaltul general asupra Ivangorodului, batalionul acesta a avut însărcinarea să atace cu baloneta cel mai puternic fort al cetății.

Pe când regimentele celelalte înaintau greu, din cauza focului inamicului, batalionul din Brașov, cu drapelul românesc în frunte, înainta sfidând moartea.

După o scurtă rezistență, Rușii s'au retras din fort, iar rezerviștii români l'au ocupat.

Sublocot. Victor Tanco și Ștefan Vișdugan au luat atunci drapelul românesc și l'au înfipt pe cupolele fortului.

Primul drapel care a fost înfipt pe întăriturile cetății a fost drapelul românesc, al batalionului din Brașov.

La chestiunea valorizării vitelor.

Într'un număr de mai înainte al nostru am atras atențiunea proprietarilor de vite asupra împrejurării, că, în urma împușinării contingentului de vite, provocată de consumul mărit al armatei, prețul urcat al vitelor se va menține încă multă vreme și i-am sfătuit să nu-și vândă vitele.

Revista, agrarienilor maghiari „Gazdaszövetség”, ocupându-se într'un număr recent al ei cu această chestiune, zice, că primejdia, ce învolvă împușinarea contingentului de vite de prăsilă este mult mai mare decât să o poată înlătura zilele fără carne, impuse de guvern și opreliștea referitoare la tăierea vitelor.

Numita revistă cere direct intervenția organului statului, în contra vânzării vitelor de prăsilă, dar avertizează totodată și pe înșiși proprietarii de vite de a-și vinde — spre paguba lor proprie — vitele de prăsilă.

Este adevărat — zice „Gazdaszövetség” — că de prezent vitele au un preț extraordinar de urcat, dar este în rătăcire celce crede, că după războiu își va putea cumpăra mai ieftin vitele, de cari va avea nevoie. Prețul cailor, cu siguranță se va reduce în măsură însemnată, după războiu, căci armata se va degața de mii și sute de mii de cai, de cari se servește de prezent. La reducerea prețului vitelor însă nu se poate conta. Din contră este foarte probabil, că în locul vitelor vândute acum vor trebui acvitate alte vite, cu prețuri mult mai urcate. La importul de vite de prăsilă din Elveția să nu conteze proprietarii, căci Elveția încă va putea exporta numai un număr restrâns de vite, astfel că țara va fi avizată a-și întregi contingentul de vite din puterile proprii, ceea ce este nu numai o problemă grea, dar reclamă și timp îndelungat.

Atragem din nou atențiunea proprietarilor noștri de vite, a poporului nostru dela sate, asupra acestei probleme atât de importante pentru viitoarea lor existență și propășire. R. E.

Serbările dela Viena.

Primirea episcopilor români Dr. E. Miron Cristea și Tr. Frențiu. — Steaguri românești la palatul Zittahof. — Vienezii fac ovații prelaților români. — La capela română. — Deputațiunea clubului român la episcopul Caransebeșului. — P. S. Sa vizitând pe fruntașii coloniei române.

— Dela corespondentul nostru. —

— 3 Septembrie.

Defilarea delegaților la Schönbrunn a fost impozantă. Sute de mii de oameni s'au înșirat dealungul bulevardului Mariahilfer. Casele toate erau pavoazate cu steaguri austriace, ungurești, croate și românești.

La palatul Zittahof erau 6 steaguri românești cu flori și ramuri de stejar, pe trotoar era un grup de Români având steagurile tricolore și câteva române în port seliștenesc, iar pe balcoane și în ferestri cea mai frumoasă podoabă, stejarii vii ai inimilor noastre: regimentul românesc (Nr. 64) al Orăștiei.

În șirul lung al trăsurilor deodată apare figura mândră a P. S. Sale episcopului Cristea având la stânga pe P. S. Sa episcopul Dr. Frențiu al Lugojului. Din mii de piepturi isbucnește un formidabil „să trăiască”, de care vienezii leagă valuri de „Hoch”.

La ora 11 a. m. P. S. Sa episcopul Caransebeșului a fost primit de fruntașii coloniei române de aici. Pe palat era arborat majestosul nostru tricolor, iar capela era splendid decorată cu ghirlande de flori și iluminată.

La intrare P. S. Sa a fost salutat de d. general Lupu, președintele comitetului bisericesc, printr'o frumoasă cuvântare la care P. S. Sa a răspuns spunând, între altele, că este mândru când vede că fiii credincioși ai eparhiei P. S. Sale sunt credincioși bisericii și neamului și sunt activi, ca factori conducători și fiind departe de vatra lor.

D. consilier aulic, arhimandritul Eusebie Popovici, salută apoi, într'o frumoasă cuvântare, pe P. S. Sa în numele bisericii Bucovinei și a Ex. Sale mitropolitului Vladimir de Repta. Apoi preotul militar d. Raica a salutat pe P. S. Sa în numele preoților militari bănățeni.

P. S. Sa a rostit apoi în taină o rugăciune la sf. moaște ale marelui mucenic Ion cel nou dela Suceava, adăpostite acum în capela din Viena.

A urmat apoi introducerea autografului în albumul capelei.

Azi, Sâmbătă, P. S. Sa episcopul Dr. Cristea a primit deputațiunea „Clubului român” în frunte cu d. președinte I. Radu și prim-secretarul Al. S. Iorga.

Deputațiunea a remis P. S. Sale, care este membru al societății, o frumoasă jerbă de lauri vii cu fundă tricoloră purtând inscripția: „Părintelui nostru”, „Clubul român din Viena”.

Apoi P. S. Sa a făcut vizite pe la fruntașii coloniei românești din localitate. Mâne Duminecă, se va oficia liturghie festivă, la care vor servi toți preoții români aflători în Viena, iar seara va avea loc o întâlnire socială în onoarea ilustrului oaspe. Coresp.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 7 Septembrie. — Se comunică dela cartierul principal: Armata generalului de cavalerie Böhm Ermoli l-a bătut ieri pe dușman la Podkamen și Radziwilow. Armata aceasta l-a atacat pe dușmanul bine întărit în tranșee pe un front de 40 kilometri și în lupte violente piept la piept au pus stăpânire pe castelul Podkamen, mai departe a ocupat înălțimea Makutra întărită treptat la sudost de Brody și pozițiunile de lângă Radziwilow precum și alte numeroase puncte de razim apărate cu înversunare. Lupta a ținut în unele puncte până azi dimineață. Dușmanul

bătut pretutindeni s'a retras în unele locuri în fugă. Trupele noastre îl urmăresc. Până ieri seara am transportat peste 3000 prizonieri.

În Galiția orientală, armata generalului Bothmer a avut să pareze atacuri puternice din partea dușmanului, câtă vreme în fața frontului armatei generalului Pflanzer-Baltin, atacurile rusești au mai slăbit. La frontiera Basarabiei dușmanul s'a retras în pozițiuni mai depărtate. La Noua-Suliță, o baterie rusească a bombardat o fermă pe teritoriul român. În Wolhinia ziua a trecut așa zicând în liniște. Dealungul Yasioddei trupele noastre au câștigat noi succese locale.

Pe frontul italian: Întreprinderea dușmanului în regiunea Kreuzbergsattel, care o așteptam, a și avut loc. Ieri dimineața cam la 5 batalioane de vânători aparținătoare la diferite brigade italiene au întreprins un atac împotriva pozițiilor noastre de munte dintre Burgstall și Pfanspitze. Am respins acest atac pretutindeni în mod sângeros. Dușmanul a pierdut cel puțin 1000 oameni. Dealtcum în regiunea de graniță a Tirolului, mai cu seamă pe frontul din Dolomiți și în sectorul Lavarone-Folgaria au fost obișnuite dueluri de artilerie. Tinta cea mai predilectă a artileriei dușmane sunt colibele de salvare ale societății alpine. Așa a fost distrusă ieri de artileria dușmană coliba Mandron în regiunea Adamello. În Carintia și pe frontul litoralului n'a avut loc eveniment mai important.

Berlin, 7 Septembrie. — Se comunică de la marele cartier principal:

Pe frontul occidental: La nord de Dixmunden am făcut prizonieri câțiva Belgieni, cu prilejul unui atac reușit întreprins împotriva tranșei dușman și am capturat o mitralieră. La nord de Souchez am respins un atac mai slab cu granatele de mână, întreprins de dușman. În Vosgi a dat greș un atac al Francezilor, întreprins la Toudernaci. În Champagne precum și între Mosel și Meuse s'au desfășurat lupte de artilerie mai vii. Cu prilejul atacului întreprins de aviatorii dușmani la nord de Lichterveke (în Flandria apuseană) au fost omorâți 7 cetățeni belgieni, iar 2 grav răniți. Aviatorii germani au puzcat deasupra de Kappel, la sudost de Starol, un aeroplan dușman, iar echipajul și-a găsit moartea.

Pe frontul rusec: Grupul mareșalului Hindenburg: Ieri, cavaleria noastră, ce înaintează spre Doudsewas, la sudost de Friedrichstadt a făcut prizonieri 790 de Ruși și 5 mitraliere. La ost și sudost de Grodno dușmanul s'a întors împotriva trupelor noastre pe linia dintre regiunea la apus de Skidels și Wolinski. Trupele noastre înaintează în lupte înversurate peste sectorul Pyra și Kotra, între Niemen și Wolkowisk. Armata generalului Gallwitz a pus stăpânire în unele locuri prin atacuri de surprindere întreprinse noaptea, pe tărmlul ostic al sectorului Rozana și a făcut cu acest prilej peste 1000 prizonieri.

Grupul prințului-mareșal Leopold: Dușmanul a re-luat lupta la sud-ost de Wolkowisk și până în regiunea la sud de Crotana, la 40 kilometri la sud de Słonin. Ofensiva acestui grup a progresat.

Grupul mareșalului Mackensen: Acest grup l-a scos pe dușman din pozițiunile de lângă Chomsk și Drohocin.

Pe frontul sudoriental: Luptele pentru sectorul Siretului continuă.

Știri diplomatice din România.

București. — D. G. Derussi, ministrul României la Sofia, care se găsea în București în interes de serviciu, a plecat la postul său.

D. maior Demetrescu, atașat militar la Niș, care a fost în trecere prin București, a plecat ieri din capitală, la postul său.

Intrevederi diplomatice la Roma.

Chiasso. — D. Sonnino a primit pe fostul ambasador la Constantinopol, Garroni și pe ministrul român Ghica.

Ministrul Bulgariei la Grey.

Rotterdam. — Se află din Londra, că ministrul Bulgariei s'a consfățuit Marți mai multă vreme cu Grey. După aceea a venit ministrul Serbiei la Grey.

Ruși inrolați în Canada.

Ottawa. — În urma unei înțelegeri între consulatul rusesc din Ottawa și autoritățile militare canadiene, Rușii aflători în Dominion, se pot înscrie în regimentele canadiene. Canada pregătește trimiterea unui milion (?) de oameni,

contra dușmanului Angliei. Se anunță că mai multe regimente canadiene au fost complectate cu Ruși.

Aliații pregătiți pentru trei ani de războiu.

New-York. — Aliații sunt pregătiți să continue războiul încă trei ani cel puțin, dacă e de lipsă, declară d. William E. Corey, fostul președinte dela Compania United States Steel Corporation, care a sosit în New-York eri dela Bordeaux.

Vorbind despre dorința aliaților d. Corey a zis: „Aliații nu ar prea dori intrarea Statelor-Unite în războiu. Ce voesc ei e bani și bani cât de mulți”.

Un mare plan de luptă contra Turciei.

Constantinopol. — O telegramă din Haga anunță că ziarul „Daily News” afirmă că săptămâna aceasta guvernul englez și cel francez vor trimite delegați militari în cartierul general italian, unde se află acum regele Italiei, prim-ministrul Salandra și șeful statului major italian, Cadorna, pentru a se înțelege asupra unui mare plan de războiu contra Turciei.

Intre România și Ungaria nu s'a întrerupt comunicația.

București. — Din Londra s'a lansat știrea falsă, că între România și Ungaria s'ar fi întrerupt desăvârșit comunicația. În București nu se știe nimic despre o întrerupere a comunicației cu Ungaria, ci situația e deplin neschimbată și nici în apropiatul viitor nu se poate aștepta vre-o nouă hotărâre sau vre-un pas care ar schimba starea actuală.

Situația guvernului Brătianu e mai solidă decât oricând altădată.

București. — Știrea că în locul cabinetului Brătianu s'ar forma în curând un cabinet sub conducerea lui P. Carp — care pentru ca să-și câștige majoritate ar ordona noul alegeri — se desminte. Dimpotrivă, se declară, că situația guvernului Brătianu n'a fost nici când așa de solidă ca acum și nici când n'a stat așa departe de România ideea unui guvern sub conducerea lui P. Carp, ca în stările actuale. (Pol. Hlr.)

Desmintirea concentrării de trupe române la frontiera bulgară.

București. — Oficial. — Ziarul bulgar „Balkanska Tribuna”, în nrul dela 16 c. informează pe cetitorii săi „din sorginte foarte sigură” că lângă frontiera bulgară, în satul Ilas-Gheni, s'ar fi adunând armată română și că în „Silistra e stare de asediu”. Se dă cea mai formată desmintire acestei informațiuni. Toate corpurile de trupă ale armatei noastre, își urmează programul lor obișnuit pentru instrucție, iar în ceea ce privește starea de asediu la Silistra, este o neexactitate care nu merită nici o desmintire.

„Frankfurter Zeitung” despre situația României.

Viena. — Ziarul „Zeit” reproduce următoarele după „Frankfurter Zeitung”:

La frontiera sârbo-bulgară, Sârbi au renovat în grabă toate punctele întărite. Cea mai nouă cerere a împătritei înțelegeri, România a respins-o cu declarația că liniile de apărare ungare sunt atât de puternice, încât o ofensivă apare aproape imposibilă, în schimb însă, România este o țară deschisă.

Trimiterea dlui Griparis la Constantinopol, în calitate de ambasador grec — unde se bucură de o mare autoritate, a fost confirmată de Venizelos.

Cum ar putea puterile centrale să silească Rusia la pace?

Zürich. — Colonelul Feyler publică în ziarul francez „Journal” un articol sub acest titlu interesant: „Cum ar putea fi constrânsă Rusia la pace?” Cronicarul militar răspunde la această întrebare în sensul că lucrul acesta ar fi cu putință numai dacă ar surveni una din cele trei eventualități mai jos arătate:

1. Dacă armata rusească dela Bug, Lemberg, Brest-Litovsk, Niemen, Grodno și Kovno ar putea fi înconjurată de armatele aliate;

2. În cazul când la a doua linie rusească la Bug și Niemen s'ar putea da o luptă decisivă;

3. Dacă armata rusească ar fi fugărită până ce se va retrage în Asia.

Prima eventualitate a trecut, dar n'a fost decisivă, căci armatele rusești nu sunt nimicite. A doua este în desfășurare dar nu încheiată încă. Dacă și aceasta va trece, atunci numai a treia poate duce la rezultat: acțiunea începută de armatele aliate cari vor să lovească în inima Rusiei.

Englezii amenință Salonicul.

Salonicul. — Un număr de bastimente de războiu engleze au ancorat zilele acestea pe neașteptate în portul Salonic. După o scurtă oprire, vapoarele engleze au părăsit portul. În Salonic domnește o mare neliniște, căci cu toate desmintirile date, circulă știrea despre o debarcare de trupe anglo-franceze la Salonic.

Transporturi rusești pe Dunăre.

Giurgiu. — În fața portului nostru au trecut 2 remorchere și 4 șlepuri conduse de vasul „Tang”. Ele aveau direcția spre susul Dunărei.

S'a încheiat un acord între România și împătrita înțelegeri ?

Sub acest titlu ziarul „Seara scrie în numărul său de Luni, 24 August v.:

„Epoca” de ieri și „Evenimentul” din Iași publică în fruntea coloanelor lor declarațiuni cum-că guvernul ar fi încheiat un acord cu împătrita înțelegeri, pe baza căruia România urmează să intre în războiu alături de armatele frânte ale țării.

„Evenimentul”, complectând știrea „Epocei”, scrie că intrarea noastră în acțiune urmează să se facă în ziua în care una din următoarele trei fapte s'ar produce:

1. Când austro-ungaro-germanii vor porni cu o nouă ofensivă contra Sârbilor;
2. În caz dacă Dardanelele sunt luate, și
3. Dacă Rușii reușesc să reia ofensiva.

Presă conservatoare se arată foarte alarmată de această știre, dată în formă atât de pozitivă de „Epoca”, și cere guvernului să se explice, dacă s'a încheiat, în adevăr, sau dacă nu s'a semnat încă acordul (înțelegeri) cu împătrita înțelegeri.

În ce ne privește, pentru noi situația e lămurită: atitudinea oficială de azi, a României — expectativă armată — este rezultatul desbaterei consiliului de Coroană, ținut acum un an la Sinaia. Cum hotărârea aceasta leagă guvernul, orice act de natură să aducă, acum ori mai târziu, vre-o schimbare în ținuta oficială a țării, va trebui luată tot într'un consiliu de Coroană, singurul caracterizat să hotărască schimbarea unei ținute, luată cu consimțământul lui.

Și așa fiind, presă conservatoare trebuie, nu să someze (provoace) guvernul să se explice, căci explicațiuni nu se dau în public, ci să ceară ca atunci când cabinetul va crede că trebuie să angajeze țara într'un fel sau altul, să convoace un nou consiliu de Coroană”.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 8 Sept. 1915.

Logodna și căsătoria Japonezilor.

Stimatele cetitoare vor afla de sigur cu plăcere cum sunt tratate femeile în Japonia.

Când un tânăr a pus ochii pe o fată, își declară amorul legând o ramură de bambus la ușa casei părinților domnișoarei.

Dacă ramura rămâne la locul ei, înseamnă că cererea a fost respinsă; în caz contrar, logodnicul e primit în casa fetei.

În restimpul dintre logodnă și nuntă, tânărul trimite daruri logodnicei lui, și ea le predă îndată părinților săi.

Nunta se face seara.

Mireasa e îmbrăcată cu un lung „kimono” de mătăasă albă, cu vâl alb, și, ca și ginerele, stau față în față.

Pe lângă fiecare e așezată câte o masă; pe una din ele se află o cafetieră cu două robinete, o sticlă de „sake” și cești; pe cealaltă un brăduț, care semnifică tăria soțului, un prunc mic, care semnifică frumusețea soției, și în sfârșit o barză răzimată de o broască țestoasă, care reprezintă viață lungă, fericită, dorită de amândoi.

La ospățul de nuntă, fiecare invitat bea trei cești de „sake”, e pusă alternativ la gura mirelui și a miresei de doi servitori, ceea ce înseamnă că ei trebuie să împartă bucuriile și durerile.

Soția își păstrează vălul în toată viața ei, și la moarte îi servește de giulgiu. Datoria principală a unei japoneze pentru toată viața ei este supunerea: cât e față, părinților ei; cât e măritată, soțului ei și părinților acestuia; ca văduvă, fiului său.

Pe de-o parte, femeile japoneze sunt ținute închise în case, sunt crescute cu grije ca și bărbații și își au pozițiunea lor în societate; dar pe de altă parte, n'au absolut nici o neatârnată și sunt cu desăvârșire supuse soților, fiilor și neamurilor lor de parte bărbătească.

Ele n'au nici drepturi legale și în nici o împrejurare o femeie nu poate obține divorțul sau despărțirea de soțul său, oricât de mare ar fi vina acestuia.

Al. V.

INȘTIINȚARE ACELOR CARI VREAU SĂ TRIMITĂ BANI PRISONIERILOR DIN RUSIA. Suntem rugați să anunțăm prin coloanele ziarului nostru că acela cari vreau să trimeată bani prizonierilor în Rusia prin mijlocirea fruntașului nostru institut „Victoria” din Arad, să scrie legibil și cu litere latine adresa exactă a prizonierilor. Să se știe apoi, că se primesc pentru trimiterea în Rusia numai sume peste 50 coroane.

Știri din România. D. Emil Costinescu ministrul de finanțe care se află la Sinaia este suferind de gripă.

— D. Victor Antonescu, ministru de justiție a obținut un concediu de 15 zile. Dsa se va duce în Elveția, întovărașit de dna Antonescu care se află suferindă. D. Al. G. Radovici, ministrul industriei va gira locul dlui V. Antonescu.

— D. Al. Em. Lahovary, ministrul român la Paris, va pleca în cursul săptămânii curente la postul său.

— D. I. G. Duca, ministrul instrucției publice a dat o circulară directorilor de școală prin care îi invită ca în a doua jumătate a lunii Septembrie, să organizeze câte o serbare școlară, în care să comemoreze aniversarea morții lui V. Alecsandri.

— „Actiunea Națională” a ținut o ședință ieri, Luni, la orele 6 seara, acasă la d. Nicu Filipescu.

— Ștocol de aur al Băncii Naționale, este astăzi cu 60 milioane mai mare decât anul trecut, la data corespunzătoare.

— M. S. regele a semnat decretul, prin care Academia Română este autorizată să primească legatul lăsat de defunctul rege Carol I, care constă în suma de 600.000 lei, care va forma un fond pentru publicațiuni.

Tarul despre problemele armatei rusești. Se anunță din Rotterdam: La deschiderea ședințelor comisiunii pentru apărarea țării a fost de față și Tarul, care i-a îndemnat pe membri la muncă serioasă, provocându-se la momentul grav și spunând că cea dintâi preocupare trebuie să fie prevederea armatei cu muniție.

— „Numai aceasta o așteaptă armata noastră vitează, pentru ca să oprească invaziunea dușmanului și să recâștige gloria armelor noastre. Corporațiunea legiștilor, ce am convocat-o azi desigur va lua asupra sa această însărcinare fără ezitare, ca Rusia să poată continua în mod demn războiul până la biruința finală.

Indubitabil, că întreagă țara e pătrunsă de acest simțământ. Marea întreprindere reclamă o și mai mare efortare. Stăm în fața muncii uriașe și trebuie să ne adunăm toate puterile pentru ca să ne ajungem scopul. Iar până atunci trebuie să dăm la o parte orice altă muncă, pentru ca să nu ne tulbure atenția. Avem o mică datorie imperativă: să-l alungăm pe dușman de pe teritoriul patriei. În scopul acesta e necesar ca armata și rezervele ei să fie echipate în mod neexcepționabil. Realizarea acestei necesități e datoria d-voastră. Știm, că iubirea voastră de patrie și toate puterile voastre servesc numai acest scop pe care-l vom ajunge cu ajutorul lui Dumnezeu.

Două aeroplane străine trecând în sbor în spre Serbia. Se anunță din T.-Severin: Zilele trecute a trecut în sbor deasupra orașului no-

stru două aeroplane sistem „Taube” (?) îndreptându-se în spre Serbia. Vasele noastre militare de pe Dunăre, cele rusești dela Cladova, au tras asupra lor numeroase focuri de tun, fără nici un rezultat. S'au tras de asemenea numeroase focuri de armă de către soldații din reg. 17 și 57 infanterie precum și din reg. I Roșiori.

Noul împrumut de războiu german. S'a lansat subscripțiunea celui de al treilea împrumut de războiu cu 5 la sută nerambursabil până la 1 Oct. 1924. Emisiunea e pe 99 la sută contra 97 jumăt. prima dată și 98 jum. la al doilea împrumut de războiu. Termenul subscripțiunii este între 4 Sept. și 22 Sept. n. Vărsământul se va face în patru rate dela 18 Oct. până la 22 Ianuarie.

Coroane eterne. Preotul militar, d. Virgil Nistor, în loc de cunună peritoare pe cosciugul mult regretatei dsoare Florica Manta din Gurarâului, fost soră de caritate la spitalul militar din Sibiu, dăruiește 10 cor. la fondul Andrei baron de Șaguna pentru ajutorarea cu preferință a văduvelor și orfanilor ostașilor noștri căzuți pe câmpul de războiu. Pentru prinos, implorând odihnă lină decedatei, exprimă sincere mulțumiri Victor Tordășianu, prezidentul Reuniunii meseriașilor sibieni.

Principele Hugo Thurn Taxis a căzut pe câmpul de luptă. După cum se anunță din Cernăuți principele Hugo Thurn Taxis a căzut pe câmpul de războiu în luptele ce s'au dat în zilele din urmă la frontiera Basarabiei.

Mormântul profesorului Micula. Familia Micula a primit avizul oficial din partea regimentului 21 de artilerie, că mormântul regretatului nostru profesor Vasile Micula se află la ieșirea spre nord din Sătulețul Socto (Suto) la dreapta dela șosea, mormântul al 11-lea. Pe actul oficial este schițată localitatea Socto împreună cu mormintele ofițerilor și soldaților noștri căzuți în războiul contra Italiei. Ținutul în care se află satul Socto, nu e indicat. Probabil însă că satul se află pe teritoriul Crainei în apropierea liniei de foc. (G. Tr.)

Prizonieri dezertori. „Ziua” află din T.-Severin: Autoritatea române dela punctele de frontieră dinspre Austro-Ungaria, au prins și au înaintat prefecturei județului Mehedinți, cinci soldați ruși, cari erau prizonieri în Austro-Ungaria și cari erau puși să lucreze pe munți, la afacerea șoselelor în apropierea graniței române. Numiții sunt bine echipați și arată că au fost bine întreținuți.

Ducele Ioan Albert de Meklenburg, neam de aproape a reginei Bulgariei, a sosit cu un tren special în Sofia, venind dela București. Ducele a fost primit la gară de către principele Boris și d. Miheiles, ministrul Germaniei, împreună cu tot personalul legăției. Ducele Ioan Albert va fi timp de mai multe zile oaspetele familiei regale bulgare.

Armură pentru aliați. D. Wakeman Bradey un locuitor al orașului Detroit, Mich. și veteran din războiul civil, așteaptă ca invenția sa, să fie patentată la Washington. Invenția constă într'un costum de fier pentru soldați făcut dintr'o bucată și care poate fi purtată întâi pe piept și apoi la caz de retragere pe spate. Bradey crede că va putea vinde patentul său aliaților. Un mare bun ce-l au aceste costume e, că în fața dușmanului soldații pot ingenunchia și lega costumele aceste unul de altul formând astfel o placă lungă pentru apărarea celor dinapoia lor.

Villa declară războiu intereselor străine. Se anunță din El Paso: Generalul Villa vorbind unei adunări a negustorilor străini, a zis: „Guvernul american se poate duce dracului”. Nu mult după adunare el a confiscat mai multe prăvălii ale americanilor. Nu numai americanii au să sufere din cauza aceasta ci și Englezii și alți negustori străini. Prin aceasta Villa a declarat războiu tuturor negustorilor și firmelor comerciale din ținutul stăpânit de el din Mexico.

Trei spioni chinezi au fost arestați Miercuri trecută în Cleveland. Ei au intrat în San-Francisco deghizați ca mari negustori și după o goană de mai multe zile, au fost prinși aici și puși sub acuză de a fi călcat legile neutralității.

Câți cărbuni nesăpați sunt în statul Ohio (America). Inginerul statului Ohio cu numele F. A. Rey, făcând cercetări asupra minelor din statul Ohio a aflat că mai sunt încă 13 bilioane de tone de cărbuni încă nesăpați în minele din stat.

x Trăsuri pentru copii, trăsuri ce se pot desface, scaune pentru copii, paturi pentru odihnă, reticule, pungii, pălării de mătase, de gumă și de antilop pentru dame, pardesii de gumă pentru femei și pentru bărbați, asortiment foarte bogat și preturi foarte ieftine la firma: Hegedüs Gyula, Arad, bulevardul Andrássy nr. 16.

x Trăsuri pentru copii și scaune pentru copii foarte ieftine se vând la marele magazin FISCHER, în Arad, piața libertății (Szabadságtér). Asortiment foarte bogat de tăși pentru școală. Fotografii cu preț redus. (Fi 2497)

Ultima ora.

DELA CONSILIUL DE MINISTRI ROMÂN.

București. — Despre consiliul de miniștri ținut Sâmbătă la d. I. Brătianu, președintele consiliului, s'a dat următorul comunicat:

În consiliul de miniștri care a avut loc Sâmbătă d. a. la d. Ionel Brătianu, președintele consiliului, a fost discutată situațiunea politică externă. Dnii miniștri s'au ocupat apoi cu chestiunea înlesnirilor ce urmează să fie făcute agricultorilor. Dnii miniștrii Al. Constantinescu și E. Costinescu au arătat, că Banca Națională cu conducătorii căreia au avut mai multe întrevederi e dispusă să ajute în chip serios pe agricultori în comptul depozitelor.

A fost discutată de asemenea chestiunea transporturilor fără să se fi luat vre-o hotărâre nouă.

LUPTĂ ÎNTRE GRĂNICERI ȘI CONTRABANDIȘTI.

Sinaia. — La frontiera spre Transilvania, pe muntele „Bolboci” o ceată de peste 60 contrabandiști surprinși de grănicerii români, au tras focuri de arme asupra acestora. Grănicerii ripostând și ei, se încinse o luptă al cărei rezultat până azi nu se cunoaște.

COASTA ASIEI MICI BLOCATĂ DE FRANCEZI.

Roma. — Se află din Paris că guvernul francez a proclamat blocusul coastelor Asiei-mici dela insula Samos până la frontiera Egiptului.

TARUL A LUAT CONDUCEREA ARMATELOR SALE.

Copenhaga. — Tarul Nicolae a trimis ieri următoarea telegramă președintelui Poincaré:

— Punându-mă în fruntea armatelor mele simt necesitatea sultească să-mi exprim dorința ce o nutresc pentru mărirea Franței și biruința armatei sale glorioase.

Președintele Poincaré a răspuns în următoarea telegramă:

— Știu, că Maj. Voastră luând în persoană conducerea armatelor Voastre viteze dorți să continuați cu energie până la biruința finală, războiul Impus națiunilor aliate. Vă trimit, în numele Franței, dorințele noastre cele mai intime.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

POȘTA ADMINISTRATIEI.

Au plătit în abonament următorii: D. Sofron Iova, Curte 4 cor. pe 1915; d. George Cătănescu, Birchiș 2 cor. pe sem. II 1915; d. Rusalin Dalea, Vrani 2 cor. până la 31 Oct. a. c.

Ioan Pop, Ercea-mare. Am primit 14 cor. în abonament până la 31 Decembrie a. c.

AVIZ.

Intenționez a ținea în funcțiune fabrica mea economică de spirt cu începutul lui 1 Octombrie a. c. până la 1 Maiu a anului viitor.

În cazul că la îngrășatul cu borhot nu aş putea dispune de întreg numărul cu vite proprii, cantitatea de lipsă aş supini-o cu vite de plată.

Taxa pentru întreținere, îngrijire și curățenie este pentru una vită mare cor. 30, pentru una de 2—3 ani cor. 20, pentru una de 1—2 ani cor. 10 la lună.

Anunțările să se facă până la 1 Oct. a. c. (Me 2505—3) MENDEL L. SAMUEL Medgyes (Medias)